

Czy możemy w Polsce powoływać OSE – Obywatelskie Społeczności Energetyczne Komunikat 2

KIE 28-10-2025

Opracowali: dr inż. J. Biskupski
dr inż. J. Chmiel, mgr Darek Szwed

Wprowadzenie

- ▶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej określa w Art. 16 czym są - **Obywatelskie społeczności energetyczne**
- ▶ Celem niniejszej dyrektywy jest uznanie niektórych kategorii obywatelskich inicjatyw w zakresie energii podejmowanych na poziomie Unii za „obywatelskie społeczności energetyczne”, w celu zapewnienia im korzystnych ram działania, sprawiedliwego traktowania, równych szans oraz precyzyjnie określonego zestawu praw i obowiązków
- ▶ Obywatelskie społeczności energetyczne uznaje się za kategorię współpracy obywateli lub podmiotów lokalnych, która powinna być uznawana i chroniona na mocy prawa Unii

3. Na stronie największego operatora energetycznego Tauron – Dystrybucja.pl - możemy znaleźć przewodnik jak rozpocząć działalność społeczności energetycznej – są to różne formy organizacji, które wspierają rozwój energetyki rozproszonej i angażują lokalną społeczność. Mogą je tworzyć m.in. grupy obywateli lub grupy podmiotów, dla których energetyka nie jest podstawowym przedmiotem działalności. Przykładami społeczności energetycznych są: klastry energii, spółdzielnie energetyczne, prosumenci zbiorowi, obywatelskie społeczności energetyczne.

Obywatelska społeczność energetyczna – w odniesieniu do energii elektrycznej, może zajmować się:

- wytwarzaniem i zużywaniem (nie wymaga uzyskania koncesji wg Ustawy OZE- mikroinstalacji),
- dystrybucją,
- sprzedażą,
- obrotem,
- agregacją, lub jej magazynowaniem

Jak rozpocząć działalność OSE

4. Na tejże stronie Tauron – Dystrybucja.pl – mamy jak rozpocząć działalność społeczności energetycznej – Obywatelskie Społeczności Energetyczne

- ▶ *„W kroku 1: Opracuje statut lub umowę obywatelskiej społeczności energetycznej – który-(a) określa sposób prowadzenia rozliczeń oraz podział energii elektrycznej, która jest wytwarzana przez będące własnością tej społeczności jednostki wytwórcze w ramach obywatelskiej społeczności energetycznej*
- ▶ *W kroku 2: Złóż wniosek o wpis do wykazu obywatelskich społeczności energetycznych prowadzonych przez Urząd Regulacji Energetyki*

Członek, udziałowiec lub wspólnik obywatelskiej społeczności energetycznej zachowuje prawa i obowiązki wynikające z jego statusu jako odbiorcy końcowego lub odbiorcy aktywnego, w tym odbiorcy energii elektrycznej w gospodarstwie domowym

Założenie obywatelskiej społeczności energetycznej nie wymaga dodatkowego kontaktu z nami

Podstawa prawna: Prawo energetyczne; Ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii – która wdraża dyrektywę przywołaną w Wprowadzeniu niniejszej prezentacji”

W praktyce zaś Tauron odpowiada:

Szanowni Państwo,

Zgodnie z ustawą Prawo energetyczne, zgłoszenia przyłączenia mikroinstalacji do OSD dokonuje podmiot posiadający tytuł prawny do instalacji OZE.

Jeżeli tytuł prawny przysługuje Państwa Stowarzyszeniu zgłoszenie powinno zostać złożone na Stowarzyszenie. Jeżeli natomiast dysponentem tytułu prawnego jest konkretny członek społeczności, to on powinien dokonać **zgłoszenia, na swoje dane rejestrowe** nie na dane samej społeczności energetycznej.

Forma rozliczeń OSE

Obowiązujące przepisy nie przewidują odrębnego sposobu rozliczeń dedykowanego dla Obywatelskiej Społeczności Energetycznej. **TAURON Dystrybucja S.A. jako OSD nie ma podstaw prawnych do dzielenia energii pomiędzy poszczególnych członków OSE.**

Propozycja alternatywnych modeli funkcjonowania społeczności

Zachęcamy Państwa do rozważenia innych form współpracy energetycznej, które umożliwiają rozdział energii w obrębie grupy, np. Prosument wirtualny, Spółdzielnia Energetyczna.

Spytaliśmy ich również o to jak przedstawiać dane do rozliczenia członków OSE ?

Zakres danych i format pliku

Ponieważ przepisy nie zobowiązują OSD do podziału energii w ramach OSE, TAURON Dystrybucja S.A. nie przewiduje dodatkowych danych, ani specjalnego formatu plików dla tego typu rozliczeń.

Zachęcamy do weryfikacji możliwości działania w ramach modeli, które posiadają prawne podstawy do dzielenia energii.

Okresy rozliczeniowe i rozliczanie dla uczestników OSE

Utworzenie OSE nie wpływa na okresy rozliczeniowe poszczególnych PPE.

Każdy odbiorca zachowuje swój dotychczasowy cykl rozliczeniowy i nie ma obowiązku jego ujednoczania przez Operatora Systemu Dystrybucyjnego.

Rozliczenia członków OSE odbywają się dokładnie tak jak dotychczas na podstawie obowiązujących Umów i Taryf. Operator nie pobiera żadnych dodatkowych opłat poza tymi wynikającymi z zatwierdzonej Taryfy Dystrybucyjnej na rok 2026.

A jak to wygląda w praktyce?

- ▶ W ramach Obywatelskiej Społeczności Energetycznej SEOSE w okresie ostatnich 3 miesięcy 11.2025/02.2026 , wysłaliśmy 5 pism w tym 4 do OSD oraz 1 do KPK OZE przy MKIS:
- ▶ Pisma poszły do ; ENEA, ENERGA, PGE i Tauron
- ▶ Odezwały się jedynie Tauron i Enea
- ▶ ENEA napisała, że temat jest trudny i przekazuje do odpowiednich służb, poprosiła o czas do 10.02.2026- do dziś nie odpisała. ENERGA i PGE nawet nie raczyły odpisać na pismo (ich klienta !)
- ▶ Tauron Dystrybucja (ten sam, który ma podaje informacje jak założyć OSE) odpisał, że;

Odpowiedź KPK OSE przy MKiS z grudnia 2025

- ▶ Szanowny Panie,
- ▶ Polska wdrożyła przepis dyrektywy dotyczący handlu partnerskiego poprzez art. 3a ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii, który brzmi:
- ▶ Art. 3a. 1. Pośredniczenie w partnerskim handlu energią z odnawialnych źródeł energii stanowi **obrót** w rozumieniu art. 3 pkt 6 ustawy - Prawo energetyczne.
- ▶ 2. Umowy w ramach partnerskiego handlu energią z odnawialnych źródeł energii zawiera się, rozlicza i rozwiązuje z wykorzystaniem **platformy partnerskiego handlu energią** z odnawialnych źródeł energii, przez którą rozumie się internetową platformę handlową w rozumieniu załącznika nr 2 do ustawy z dnia 5 lipca 2018 r. o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 1077) umożliwiającą zautomatyzowane wykonanie transakcji i płatności bezpośrednio między stronami tych umów albo za pośrednictwem strony trzeciej.
- ▶ Skorzystanie z tej możliwości zależy jednak od tego, czy dany sprzedawca energii oferuje taką możliwość. Bowiem pośrednikiem w handlu partnerskim energią jest podmiot zajmujący się **obrotem energią, a nie operatorem systemu elektroenergetycznego**.
- ▶ Alternatywnie można skorzystać z instytucji **prosumenta wirtualnego** (a w ramach jednego budynku wielolokalowego **prosumenta zbiorowego**), która umożliwia oddawanie części swojej energii, w wysokości stałego udziału procentowego, innemu odbiorcy energii. Warunkiem jest jednak to, aby miejsce wytwarzania i odbierania energii znajdowało się na terenie jednego operatora sieci dystrybucyjnej elektroenergetycznej (a w przypadku prosumenta zbiorowego, aby była to ta sama instalacja wewnętrzna budynku wielolokalowego). Udział można zmieniać **co 12 miesięcy**.
- ▶ Ograniczenie do terenu jednego operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego ma zostać zdjęte z dniem 20 października 2026 r. (prosument wirtualny będzie mógł objąć całą Polskę).
- ▶ Energia odebrana i skonsumowana w tej samej godzinie w ramach prosumenta wirtualnego lub zbiorowego traktowana jest jako autokonsumpcja (nie trafia do sprzedawcy), a dodatkowo, w przypadku prosumenta zbiorowego, nie ponosi się za nią opłat wynikających z taryfy operatora systemu dystrybucyjnego elektroenergetycznego.
- ▶ Zespół Krajowego Punktu Kontaktowego ds. OZE

1. W dniu 19.02.26 Punkt Kontaktowy OSE przy MKiS odpowiedział nam ;

Szanowny Panie,

polskie przepisy nie przewidują jeszcze rozwiązania, które pozwalałoby członkom obywatelskich społeczności energetycznych dzielić się energią bez pośrednictwa spółki obrotu.

Bezpośrednie stosowanie przepisów dyrektywy w tym przypadku nie jest możliwe, gdyż przepisy te są zdecydowanie zbyt ogólne i niedostosowane do bardzo szczegółowych i złożonych przepisów energetycznych na poziomie krajowym.

Jednocześnie chcielibyśmy zwrócić uwagę, że trwają prace nad projektem ustawy nr UC118, którego celem będzie również usprawnienie istniejących dotychczas mechanizmów, w tym w zakresie dzielenia się energią.

Zespół Krajowego Punktu Kontaktowego ds. OZE

Podsumowanie

- ▶ Spółki OSD - odpowiedzialne (z Dyrektywy) za ułatwianie dostępu do zasobów sieciowych - nie robią tego, albo nabierając wodę w usta (PGE, ENERGA), zwlekając z odpowiedzią (ENEA) albo zastaniając się brakiem przepisów wykonawczych (TAURON). Jest to naszym zdaniem próba ochrony interesów korporacyjnych WEK - w tym przypadku Spółek Obrotu
- ▶ Odpowiedzialne za OZE MKiS (nie chcą tego oddać do ME), płacze się w zeznaniach - raz twierdząc, że nie ma przepisów a raz, że przepisy są - ale można je stosować tylko do dużych spółek obrotu WEK. Nie możemy jak widać liczyć na pomoc w rozpoczęciu REALNEJ działalności OSE w Polsce.
- ▶ Zamierzmy (jako OSE) wystąpić oficjalnie do ME (oraz MKiS) z wnioskiem o dopisanie OSE do sposobu działania CEC (REC czyli w naszym prawie Spółdzielni Energetycznych) a jeżeli to nie da skutku „umożliwienia realnego działania” OSE w Polsce - zamierzamy wystąpić do Komisji Europejskiej ze skargą na brak wdrożenia Dyrektywy 2019/944 - ale to jako ostateczność.

Dziękujemy za uwagę !

► Zapraszamy do dyskusji !

Poprzednia prezentacja

OSE – potrzebne?

- 2. Obywatelska społeczność energetyczna - tak jest potrzebna**, bo zgodnie z Dyrektywą przywołaną w pkt. 1 niniejszej prezentacji w Art. 15a udziela prawa do dzielenia się energią wszystkim gospodarstwom domowym, małym przedsiębiorstwom i średnim przedsiębiorstwom, organom publicznym oraz - w przypadku gdy państwo członkowskie tak postanowiło – innym kategoriom odbiorców końcowych, prawo do udziału w dzieleniu się energią w charakterze odbiorców aktywnych na zasadzie niedyskryminacji, na tym samym obszarze rynkowym lub na bardziej ograniczonym obszarze geograficznym określonym przez to państwo członkowskie

Jak podchodzi do tematu OSE – PGE

5. Wprowadza – Prosumenta wirtualnego (powołując się na USTAWĘ o OZE z dnia 20 lutego 2015 r. gdzie prosument wirtualny energii odnawialnej to odbiorca końcowy, który wytwarza energię elektryczną z OZE, np. z farmy fotowoltaicznej, w lokalizacji innej niż miejsce jej zużycia)– jako innowacyjne rozwiązanie, które umożliwia szerszy dostęp do odnawialnych źródeł energii – nawet dla osób bez możliwości technicznych montażu instalacji. Dzięki temu modelowi energetyka obywatelska staje się bardziej dostępna i elastyczna.

PGE Dystrybucja S.A. przekazuje informację o prawach Konsumenta dotyczące umowy o świadczenie usług dystrybucji energii elektrycznej

Jak podchodzi do tematu OSE – ENEA

6. Wprowadza – tylko prawa konsumenta
7. Podobnie postępuje na swojej stronie ENERGA
8. Podobnie postępuje na swojej stronie E.ON Polska

Jak podchodzi do tematu OSE – CIRE Centrum Informacji o Rynku Energii ARE

9. Portal CIRE z dnia 27-10-25 prezentuje raport „Rozwiązania dla energetyki lokalnej” NCAE *Propozycja dla społeczności energetycznych*. Autorzy: Tomasz Chmiel, Józef Paska, Karol Wawrzyniak. Redakcja: Aleksandra Dziadykiewicz z października 2025 r.

Przedstawiono tam koncepcję lokalnego bilansowania technicznego (LBT) realizowanego w ramach lokalnych obszarów bilansowania (LOB) oraz zmodyfikowaną i zunifikowaną definicję zmodyfikowanej Obywatelskiej Społeczności Energetycznej (zOSE) wraz z propozycją sposobu jej funkcjonowania i rozliczania w ramach systemu net-billingu

Załącznik 1 – Obecnie istniejące rozwiązania w Polsce: Klastry Energii, Spółdzielnie Energetyczne, Prosument wirtualny, Obywatelskie Społeczności Energetyczne (OSE)

Jest to tylko komunikat, który przybliży nam tematykę OSE, postaramy się z początkiem przyszłego roku zaprezentować możliwości już działających OSE

Ustawy i inne przepisy UE

- ▶ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/944 z dnia 5 czerwca 2019 r. w sprawie wspólnych zasad rynku wewnętrznego energii elektrycznej oraz zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE; Art. 16 Obywatelskie społeczności energetyczne
- ▶ USTAWA z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii
- ▶ USTAWA z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2024 r. poz. 266 z późn. zm.)
- ▶ USTAWA z dnia 21 maja 2025 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wprowadzeniem centralnego systemu informacji rynku energii i innych ustaw
- ▶ „Gotowi na 55” (Fit for 55) – to pakiet przepisów prawnych UE, który ma na celu zredukowanie emisji gazów cieplarnianych o co najmniej 55% do 2030 roku w porównaniu z poziomem z 1990 roku i osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 roku; Pakiet obejmuje szereg zmian w prawie, które dotyczą m.in. Systemu handlu emisjami (EU ETS), rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE), efektywności energetycznej, transportu i budownictwa
- ▶ USTAWA z dnia 20 maja 2016 r. o efektywności energetycznej
- ▶ USTAWA z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych
- ▶ Rozwiązania Dla Energetyki Lokalnej NCAE „Propozycja dla społeczności energetycznych” październik 2025 r.

Dyrektywa IEMD – w sprawie wspólnych zasad RW EE

- ▶ Celem niniejszej dyrektywy jest uznanie niektórych kategorii obywatelskich inicjatyw w zakresie energii podejmowanych na poziomie Unii za „obywatelskie społeczności energetyczne”, w celu zapewnienia im korzystnych ram działania, sprawiedliwego traktowania, równych szans oraz precyzyjnie określonego zestawu praw i obowiązków
- ▶ Obywatelskie społeczności energetyczne uznaje się za kategorię współpracy obywateli lub podmiotów lokalnych, która powinna być uznawana i chroniona na mocy prawa Unii
- ▶ Art. 16 dotyczy Obywatelskich społeczności energetycznych
- ▶ Przykład negatywny:
  - ▶ - spółdzielnia mieszkaniowa założyła na dachach fotowoltaikę w 2024 r. nie może do dziś sprzedawać jej bezpośrednio mieszkańcom pod tym dachem
  - ▶ - wspólnota mieszkaniowa ma założone 8 własnych podliczników do garaży i co roku rozlicza prąd z tych garaży wewnątrz we wspólnocie; czyli mamy „podsprzedaż” energii Tauronu przez wspólnotę mieszkańców – mieszkańcom